

Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ)

Ο Ν. 4072/2012 εισήγαγε την εταιρική μορφή της ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Η εταιρεία αυτή έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Με την επιφύλαξη των εγγυητικών εισφορών, για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της.

Σύσταση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνιστάται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδρυτές). Η πράξη σύστασης της εταιρείας καταρτίζεται με έγγραφο που πρέπει να περιέχει το καταστατικό. Το έγγραφο αυτό είναι συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

Εταιρικό Κεφάλαιο

Το κεφάλαιο της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό, μπορεί δε να είναι και μηδενικό. Οι εταίροι συμμετέχουν στην εταιρεία με κεφαλαιακές, με εξωκεφαλαιακές ή με εγγυητικές εισφορές. Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς, ενώ ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου είναι ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του.

Τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων. Η συμμετοχή στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές. Η εταιρεία μπορεί να χορηγεί έγγραφο για τα εταιρικά μερίδια που δεν έχει χαρακτήρα αξιολόγου.

Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν. Η εταιρεία δεν επιτρέπεται να αποκτά, άμεσα ή έμμεσα, δικά της μερίδια. Μεριδιά που αποκτώνται, με οποιοδήποτε τρόπο, ακυρώνονται αυτοδικαίως.

Εισφορές των Εταίρων

οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές.

Για τη λογιστική παρακολούθηση της σύστασης της ΙΚΕ και της καταβολής των εισφορών¹ ο λογαριασμός «εταιρικό κεφάλαιο» μπορεί να αναλυθεί στους παρακάτω αναλυτικούς λογαριασμούς ως ακολούθως:

- «Εταιρικό κεφάλαιο καταβλημένο»,
- «Εταιρικό κεφάλαιο οφειλόμενο»,
- «Εταίροι οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο (αντίθετος λογαριασμός)»

¹ ΣΛΟΤ, Γνωμοδότηση 1795/2018.

Με τη λήψη της απόφασης των εταίρων για τη σύσταση της εταιρείας

Εταίροι οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο (αντίθετος λογαριασμός)	XXXX	
(σε) Εταιρικό κεφάλαιο οφειλόμενο		XXXX

Με την καταβολή της εισφοράς :

Λογ/μοι Ενεργητικού/ (σε) Εταίροι οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο (αντίθετος λογαριασμός)	XXXX	XXXX
--	------	------

<u>Και</u> Εταιρικό κεφάλαιο οφειλόμενο	XXXX	
(σε) Εταιρικό κεφάλαιο καταβλημένο		XXXX

Στην περίπτωση των εξωκεφαλαιακών εισφορών, με την αξία των εκτελούμενων εργασιών ή των παρεχόμενων τμηματικά υπηρεσιών, στις οποίες θα συνίστανται οι εισφορές αυτές, θεωρείται ότι καταβάλλεται το εταιρικό κεφάλαιο.

Αν στο τέλος της χρήσεως παραμένει ανεξόφλητο υπόλοιπο κεφαλαίου, τα ισόποσα υπόλοιπα των λογαριασμών «εταιρικό κεφάλαιο οφειλόμενο» και «εταίροι οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο (αντίθετος λογαριασμός)» δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό. Αν η διοίκηση της οικονομικής μονάδας επιθυμεί να απεικονίσει στον ισολογισμό το σύνολο του εγκεκριμένου κεφαλαίου, μπορεί να το εμφανίσει με τον ακόλουθο τρόπο:

Καταβλημένο εταιρικό κεφάλαιο

Εγκεκριμένο εταιρικό κεφάλαιο	XXX	
(Εταιρικό κεφάλαιο καταβλημένο + Εταιρικό κεφάλαιο οφειλόμενο)		
Μείον: Εταίροι οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο	XXX	XXX

Κεφαλαιακές Εισφορές

Οι κεφαλαιακές εισφορές αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας. Η αποτίμηση της αξίας των εισφορών σε είδος κατά την σύσταση της εταιρείας, καθώς και κάθε αύξηση του κεφαλαίου αυτής γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4548/2018 «Αναμόρφωση του Δικαίου Ανωνύμων Εταιρειών», όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Αποτίμηση δεν απαιτείται, αν η αξία της εισφοράς, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

Το κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά την ίδρυση της εταιρείας ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου.

Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής ο διαχειριστής προβαίνει σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο το οποίο δεν καταβλήθηκε. Στην εταιρεία πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά.

Άσκηση 1 (Κεφαλαιακές εισφορές)

Οι Α, Β και Γ ιδρύουν ΙΚΕ της οποίας το κεφάλαιο ανέρχεται σε € 6.000 και διαιρείται σε 3.000 εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας €2 έκαστο. Τα εταιρικά μερίδια κατανέμονται μεταξύ των εταίρων ως εξής: ο Α 1.500 μερίδια, ο Β 900 μερίδια και ο Γ 600 μερίδια. Οι εισφορές των εταίρων συνίστανται σε μετρητά τα οποία θα καταβληθούν σε λογαριασμό όψεως που ανοίχθηκε γι' αυτόν τον σκοπό. Οι εταίροι Α και Β κατέβαλαν κανονικά τις εισφορές τους. Ο Γ δεν κατάβαλε την εισφορά εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και το κεφάλαιο της εταιρείας μειώθηκε κατά το ποσό που αντιστοιχεί στα μερίδια του Γ.

Ζητούνται οι ημερολογιακές εγγραφές συστάσεως της εταιρείας.

Εξωκεφαλαιακές Εισφορές

Οι εξωκεφαλαιακές εισφορές συνίστανται σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Η αξία των εισφορών αυτών που αναλαμβάνονται, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας είτε και μεταγενέστερα καθορίζεται στο καταστατικό.

Σε περίπτωση μη παροχής της εξωκεφαλαιακής εισφοράς η εταιρεία μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο είτε την εκπλήρωση είτε την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά η οποία δεν παρασχέθηκε. Περαιτέρω αξίωση αποζημίωσης της εταιρείας δεν αποκλείεται.

Άσκηση 2 (εξωκεφαλαιακές εισφορές)

Οι Α, Β και Γ ιδρύουν ΙΚΕ της οποίας το κεφάλαιο ανέρχεται σε € 20.000 και διαιρείται σε 10.000 εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας €2 έκαστο. Τα εταιρικά μερίδια κατανέμονται μεταξύ των εταίρων ως εξής: ο Α 5.000 μερίδια, ο Β 2.000 μερίδια και ο Γ 3.000 μερίδια αντίστοιχα. Οι εισφορές των εταίρων Α και Β συνίστανται σε μετρητά τα οποία θα καταβληθούν σε λογαριασμό όψεως που ανοίχθηκε γι' αυτόν τον σκοπό. Οι εταίροι Α και Β κατέβαλαν κανονικά τις εισφορές τους. Ο Γ συμμετέχει με εξωκεφαλαιακή εισφορά. Η εισφορά συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών λογιστή. Οι υπηρεσίες θα παρέχονται σε ημερήσια βάση με κανονικό ωράριο υπαλλήλου με συμφωνημένο μεταξύ των εταίρων και αναγραφόμενο στο καταστατικό μηνιαίο μισθό € 2.000. Ο συγκεκριμένος εταίρος θα εργασθεί 3 μήνες χωρίς να λάβει οποιαδήποτε αποζημίωση, προκειμένου να καταβάλει την εισφορά του € 6.000 (€2 x 3.000 μερίδια). Ο Γ καταβάλει κανονικά την εισφορά του.

Ζητούνται οι ημερολογιακές εγγραφές συστάσεως της εταιρείας.

Εγγυητικές Εισφορές

Εγγυητικές εισφορές είναι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό.

Η αξία κάθε εγγυητικής εισφοράς καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ποσού της ευθύνης του.

Άσκηση 3 (εγγυητικές εισφορές)

Οι Α, Β και Γ ιδρύουν ΙΚΕ της οποίας το κεφάλαιο ανέρχεται σε € 20.000 και διαιρείται σε 10.000 εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας €2 έκαστο. Τα εταιρικά μερίδια κατανέμονται μεταξύ των εταίρων ως εξής: ο Α 5.000 μερίδια, ο Β 2.000 μερίδια και ο Γ 3.000 μερίδια αντίστοιχα. Οι εισφορές των εταίρων Α και Β συνίστανται σε μετρητά τα οποία θα καταβληθούν σε λογαριασμό όψεως που ανοίχθηκε γι' αυτόν τον σκοπό. Οι εταίροι Α και Β κατέβαλαν κανονικά τις εισφορές τους

Ο Γ συμμετέχει με εξωκεφαλαιακή εισφορά. Η εξωκεφαλαιακή αυτή εισφορά συνίσταται στην παροχή εγγυητικών εισφορών. Συγκεκριμένα, ο Γ ανέλαβε ευθύνη έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας που τυχόν προκύψουν ποσού €8.000. Τα εταιρικά μερίδια που έλαβε αντιστοιχούν στο 75% του ποσού της ευθύνης €6.000 (75% X €8.000). Θα λάβει 3.000 μερίδια ονομαστικής αξίας €2 ανά μερίδιο.

Ζητούνται οι ημερολογιακές εγγραφές συστάσεως της εταιρείας.

Έστω ότι ο Γ εξόφλησε χρέος της εταιρείας ύψους € 8.000

Ζητούνται οι σχετικές ημερολογιακές εγγραφές.

Εξαγορά Εισφορών

Ο εταίρος έχει δικαίωμα να εξαγοράσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει από εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, μετατρέποντας τα μερίδια του σε μερίδια κεφαλαιακής εισφοράς και καταβάλλοντας στην εταιρεία υπό μορφή αύξησης κεφαλαίου για μεν την εξωκεφαλαιακή εισφορά ποσό ίσο με την αξία της εισφοράς του, όπως ορίστηκε στο καταστατικό, για δε την εγγυητική εισφορά το πλήρες ποσό της ευθύνης του. Αν οι υποχρεώσεις αυτές έχουν εν μέρει εκπληρωθεί, το καταβλητέο ποσό ορίζεται από την εταιρεία αναλογικά. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του καταβλητέου ποσού ή, αν η εταιρεία δεν προβαίνει σε προσδιορισμό του ποσού, το δικαστήριο κρίνει μετά από αίτημα του εταίρου. Η αύξηση κεφαλαίου διενεργείται από το διαχειριστή, χωρίς να υπάρχει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων. Στην περίπτωση δικαστικού προσδιορισμού του ποσού εξαγοράς, η αύξηση διενεργείται όταν η απόφαση τελεσιδικήσει.

Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της αύξησης κεφαλαίου, ο εταίρος έχει τα μερίδια που αντιστοιχούν στην αύξηση.

Δικαίωμα εξαγοράς υποχρεώσεων από εγγυητική εισφορά δεν μπορεί να ασκηθεί από ενδιαφερόμενο εταίρο που έχει ήδη εναχθεί από δανειστή της εταιρείας για καταβολή χρέους αυτής.

Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει την εξαγορά των υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές για ορισμένο χρονικό διάστημα από την ανάληψή τους, που δεν μπορεί να υπερβαίνει την τριετία.

Άσκηση 4

Ο Α είναι εταίρος σε ΙΚΕ έχοντας κάνει εγγυητική εισφορά ύψους € 12.000. Για την εισφορά του αυτή, η ΙΚΕ έχει εκδώσει στον Α μερίδια ονομαστικής αξίας € 9.000 Ο Α αποφασίζει να εξαγοράσει την εγγυητική του εισφορά καταβάλλοντας το πλήρες ποσό της ευθύνης του.

Ζητούνται οι σχετικές ημερολογιακές εγγραφές.

Διαχείριση της ΙΚΕ

Την εταιρεία διαχειρίζεται και εκπροσωπεί ένας ή περισσότεροι διαχειριστές. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας διενεργούνται συλλογικά από όλους τους εταίρους ή από το μοναδικό εταίρο (νόμιμη διαχείριση).

Αποφάσεις των Εταίρων - Η Συνέλευση των Εταίρων

Οι εταίροι αποφασίζουν για κάθε εταιρική υπόθεση.

Η συνέλευση αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Οι αποφάσεις της συνέλευσης δεσμεύουν τους απόντες ή τους διαφωνούντες εταίρους.

Διανομή των Αποτελεσμάτων

Κάθε έτος και πριν από κάθε διανομή κερδών πρέπει να κρατείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό αυτό μπορεί μόνο να κεφαλαιοποιείται ή να συμψηφίζεται με ζημίες.

Πρόσθετα αποθεματικά μπορούν να προβλέπονται από το καταστατικό ή να αποφασίζονται από τους εταίρους

Οι εταίροι αποφασίζουν για τα κέρδη που θα διανεμηθούν.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ελάχιστη υποχρεωτική διανομή κερδών.

Η συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη είναι ανάλογη προς τον αριθμό των μεριδίων που έχει κάθε εταίρος.

Φορολογία

Η ΙΚΕ, όπως όλα τα νομικά πρόσωπα, φορολογείται με την εφαρμογή συντελεστή 22% στο φορολογητέο της εισόδημα. Το ποσό που προκύπτει μειώνεται κατά το ποσό των παρακρατημένων στην πηγή φόρων καθώς και κατά το ποσό της προκαταβολής που πληρώθηκε την προηγούμενη χρονιά για τη χρήση που έκλεισε.

Επιπλέον, η εταιρεία πληρώνει προκαταβολή φόρου για την επόμενη χρήση με συντελεστή 80%. Το ποσό της προκαταβολής μειώνεται κατά το ποσό των παρακρατημένων στην πηγή φόρων.